

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1245/22
2.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Сање Пејовић и Ирене Трифуновић Радуловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., ..., чији је пуномоћник Богдан Вергаш, адвокат из Београда, Милутина Миланковића 56, против тужених ББ, ВВ и ГГ, сви из ..., ..., ..., чији је заједнички пуномоћник Бојан Ресавац, адвокат из Београда, Жарка Пуцара 7, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама тужиоца и тужених, изјављеним против пресуде Трећег основног суда у Београду П 5606/12 од 08.02.2021. године, у седници одржаној 2.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 5606/12 од 08.02.2021. године у делу става првог изреке којим су обавезани тужени да тужиоцу солидарно на име накнаде нематеријалне штете исплате: износ од 500.000,00 динара за претрпљене физичке болове, износ од 300.000,00 динара за претрпљен страх, износ од 300.000,00 динара за претрпљене душевне болове због наружености и износ од 1.800.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, све са законском затезном каматом почев од 8.2.2021. године до исплате, као и у трећем ставу изреке и **ОДБИЈАЈУ** жалбе тужиоца и тужених, као неосноване.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 5606/12 од 08.02.2021. године у преосталом делу става првог изреке, тако што се одбија тужбени захтев тужиоца АА да му тужени ББ, ВВ и ГГ солидарно на име накнаде нематеријалне штете исплате: за претрпљене физичке болове још 500.000,00 динара, за претрпљени страх још 200.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због наружености још 200.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањења животне активности још 1.200.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 8.2.2021. године до исплате, као неоснован.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу петом изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П 5606/12 од 08.02.2021. године тако што се обавезују тужени ББ, ВВ и ГГ да тужиоцу солидарно накнаде трошкове

парничног поступка у износу од 219.846,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 5606/12 од 08.02.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезани тужени да тужиоцу солидарно на име накнаде нематеријалне штете исплате износ од 1.000.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, износ од 500.000,00 динара на име претрпљеног страха, износ од 500.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености и 3.000.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности, све са законском затезном каматом почев од 08.02.2021. године до исплате.

Ставом другим изреке, делимично је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезу тужени да тужиоцу солидарно на име нематеријалне штете поред износа из става првог изреке пресуде исплате износ од још 500.000,00 динара за претрпљене физичке болове, износ од још 500.000,00 динара за претрпљени страх и износ од још 500.000,00 динара за претрпљене душевне болове због наружености, све са законском затезном каматом почев од 08.02.2021. године до исплате.

Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезу тужени да тужиоцу солидарно исплаћују ренту у месечном износу од по 25.000,00 динара и то последњег дана у месецу за наредни месец, почев од 01.11.2010. године па док се пресуда не измени, с тим што би доспеле месечне износе били дужни платити одједном, са каматом по Закону о затезној камати на сваки доспели месечни износ почев од првог дана у месецу за текући месец до исплате, а за будуће месечне износе ренте за случај доцње за сваки месечни износ камату по Закону о затезној камати почев од првог дана у месецу за тај месец до исплате.

Ставом четвртим изреке, ослобођен је тужилац од плаћања судских такси.

Ставом петим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 468.146,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности до исплате.

Против наведене пресуде парничне странке су благовремено изјавиле жалбе, тужилац побијајући исту у ставу трећем изреке, како то произлази из навода жалбе из свих законом предвиђених разлога, а тужени побијајући исту у ставу првом и петом изреке, како то произлази из навода жалбе, такође, из свих законом предвиђених разлога.

Испитујући првостепену пресуду у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386. Закона о парничном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 72/11, са изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да је жалба тужених делимично основана, а жалба тужиоца неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1,2,3,5,7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити је учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана чланом 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се жалбом парничних странака указује, с обзиром да побијана пресуда садржи јасне и непротивречне разлоге о битним чињеницама и не постоји противречност између онога што је у њеном образложењу наведено о садржини исправа и самих тих исправа, односно изведених доказа.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажним решењем Вишег суда у Београду Км ... од ... године је према тада малолетном ББ, овде туженом, (рођен ... године) на основу члана 4 КЗ и чланова 10, 11, 12 и 17 ЗМ изречена васпитна мера појачани надзор од стране органа старатељства, а оштећени, овде тужилац, је упућен ради остваривања имовинскоправног захтева на парницу. Из образложења наведеног решења је утврђено да је малолетни ББ године, око 00,30 часова у ..., у насељу ... – ..., поред кафића СУР "...", тешко телесно повредио оштећеног АА, овде тужиоца, услед чега је доведен у опасност живот оштећеног, у стању урачунљивости, свестан свог дела и његове забрањености и желећи његово извршење, на тај начин што је, након што је оштећени ударио по један шамар његовим друговима ДД и ЂЂ, узео дрвену греду димензија 7,8 x 7,8 x 75 цм, пришао оштећеном и са истом ударио оштећеног два пута у главу, те је замахнуо у намери да га удари још једном, у чему га је спречио присутни ЕЕ, након чега је ББ напустио лице места, а којом приликом је тужилац задобио тешку телесну повреду опасну по живот и то са десне стране главе у десном слепоочном теменом пределу у виду прелома љуске слепоочне кости са изливом крви испод тврде можданице и неколико контузионих жаришта десног слепоочног и теменог режња и раздерину коже са леве стране у левом чеонотеменослепоочном пределу, чиме је извршио кривично дело тешке телесне повреде из члана 121 став 2 КЗ.

Повреде које је тужени ББ нанео тужиоцу укупно чине тешку телесну повреду, у моменту повређивања опасну по живот, па је тужилац због ових повреда и операција, које су уследиле као последица повреде, трпео болове јачине и трајања како је то утврђено од стране судског вештака за област ортопедије, хирургије и трауматологије, а такође, трпео је и примарни и секундарни страх интензитета и трајања како је то утврђено од стране судског вештака неуропсихијатра, све ближе наведено у образложењу побијане пресуде. Код тужиоца је дошло до наружености, односно естетског оштећења средњег степена, које се огледа у отежаном ходу са коришћењем помагала штацие због делимичне одузетости леве половине тела, због деформације леве подлактице и оживља од операције на левој надлактици дужине око 20 цм и на десној половини лобање дужине око 25 цм полукружног облика. Код тужиоца је дошло до умањења животне активности са ортопедске стране 30% трајно, а са неуропсихијатријске стране 60%, што укупно чини 75% по усаглашеном налазу судских вештака. Тужиоцу је ослабљена пажња, због чега му је за сваку активност, било физичку или интелектуалну, потребан додатни напор, а снижене су и социјалне активности због брзог замарања јер га раздражују сусрети са људима. За свако пењање или силажење у кући, као и кретање ван куће, тужилац мора да има помоћ другог лица. И поред терапије у виду медикамената, годишње добија неколико епилептичних напада због чега је неопходно да буде под надзором другог лица да се не би повредио падом или неконтролисаним додиром са ватром или неким кућним апаратом, усијаним

грејним плочама шпорета и слично. Првостепени суд је на основу налаза и мишљења наведених судских вештака утврдио врсту, јачину и трајање физичког бола, врсту, интензитет и трајање претрпљеног страха, степен наружености, као и степен умањења животне активности, све како је то наведено у образложењу побијане пресуде.

Првостепени суд је одбио као неоснован приговор подељене одговорности који су истакли тужени, ценећи да тужилац својим понашањем није допринео настанку штете.

Из исказа тужиоца саслушаног у својству парничне странке утрђено је да је у време штетног догађаја био ... кафића "...” у ..., у ... и да је чуо критичном приликом буку испред кафића, а када је изашао видео је групу од 10 момака како се туку, због чега је покушао да их раздвоји и успео у томе, те су услед његове интервенције престали да се бију. Док су стајали, са леђа је добио ударце у главу, услед чега је пао и изгубио свест, а након буђења је био у болници. Пробудио се после 17 дана коме и оперисан је. Хода уз помоћ штапа, а у болници је био око месец дана, након чега је пребачен у Рехабилитациони центар “Бања Сланкамен”, где је боравио 15 дана. Као последицу повреде има и епилептичне нападе. Остварује право на инвалидску пензију, болове има још увек у пределу главе, руке, ноге и одузета му је лева страна тела. Осећа се стално нервозно, а нервозним га чини гужва, при чему има страхове од момака или групе људи, није самосталан и потребна му је помоћ трећих лица јер ништа не може сам да уради без помоћи, почев од основних потреба купања, хране, до облачења и шетње.

Одлучујући о одговорности тужених ГГ и ВВ, родитеља туженог ББ, који је у кривичном поступку оглашен одговорним, суд је нашао да су и они, заједно са туженим ББ који је у тренутку штетног догађаја имао 17 година и школовао се у ..., са смештајем у Дому ученика ..., солидарно одговорни за насталу штету, оцењујући да су неосноване примедбе тужених да нису пасивно легитимисани у овом спору јер су као родитељи живели у ... и нису били у могућности да врше родитељско право, већ да је бригу, васпитање и контролу преузео дом у коме је њихов син био смештен за време школовања. Одлучујући о одговорности родитеља, првостепени суд је имао у виду да се штетни догађај није десио у Дому ученика ..., где је боравио тужени за време школовања, већ поред кафића СУР “...” у насељу ..., ... у ...

Првостепени суд је на основу наведеног, нашао да је тужбени захтев тужиоца основан у делу у којем се тражи накнаду нематеријалне штете јер је штета настала као последица радњи туженог ББ који одговара за насталу штету сагласно члану 154 Закона о облигационим односима, а применом члана 165 став 4 истог закона је закључио да су и родитељи одговорни за штету коју другом проузрокује њихово малолетно дете јер нису доказали да је штета настала без њихове кривице.

Применом члана 200 ЗОО суд је одлучио о висини тужбеног захтева, ценивши степен умањења животне активности, јачину и трајање физичких болова и претрпљеног страха, као и степен наружености, водећи при том рачуна о значају повређеног добра и циљу коме накнада служи, те је обавезао тужене да солидарно исплате нематеријалну штету, како је ближе наведено у ставу првом изреке побијане пресуде, а одбио захтев за исплату у висини разлике траженог и досуђеног као

превисоко постављен (став други изреке пресуде).

Одлучујући о тужбеном захтеву којим је тражено да се обавезу тужени да солидарно тужиоцу исплаћују новчану ренту у месечном износу од по 25.000,00 динара почев од 01.11.2010. године па надаље, суд је нашао да овај захтев није основан, имајући у виду да тужилац, на коме је терет доказивања сагласно члану 231 ЗПП, није доказао висину претрпљене материјалне штете, а што је био дужан да учини. Наиме, тужилац ниједним предложеним доказом није доказао висину зараде коју би у периоду потпуне неспособности за рад основано могао очекивати према редовном току ствари, као и његову потпуну немогућност да исту остварује, имајући у виду здравствено стање, године старости, као и конкретне послове које је обављао и временски период током године у коме је радио, због чега је применом одредби члана 188 до 197 Закона о облигационим односима, као и правила о терету доказивања, одбио тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезу да му исплаћују ренту (став трећи изреке).

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно је првостепени суд применио материјално право када је закључио да су тужени одговорни да тужиоцу накнаде претрпљену нематеријалну штету у конкретном случају.

Неосновани су жалбени наводи тужених да је првостепени суд неправилно ценио истакнути приговор подељене одговорности, те да постоји допринос тужиоца у настанку штете јер је у првостепеном поступку изведеним доказима, између осталих и читањем решења Вишег суда у Београду Км 716/10 од 07.02.2011. године, несумњиво утврђено да је тужени ББ својом радњом - ударањем тужиоца у главу дрвеном летвом, изазвао код тужиоца тешку телесну повреду опасну по живот, при чему тужени нису доказали да је, у конкретној ситуацији, тужени ББ био изазван понашњем тужиоца, односно да постоји његов допринос настанку штете. Понашање тужиоца као оштећеног цењено је и током кривичног поступка, а у којем је оценом изведених доказа утврђено да тужилац није физички угрожавао туженог ББ и да је напад од стране туженог био изненадан и неочекиван, што указује да тужени није поступао у нужној одбрани, нити стању нужде, како се тужени бранио у кривичном поступку. Правилно је првостепени суд утврдио да тужени ББ за причињену штету одговара по основу кривице у смислу члана 154 став 1 ЗОО, у вези члана 158 и 160 став 3 ЗОО, а да одговорност тужених ВВ и ГГ, као родитеља, произилази из одредбе члана 165 став 4 ЗОО јер су испуњени услови да за штету поред родитеља одговара и дете, из чега следи да су тужени солидарно одговорни према одредби члана 166 ЗОО.

Наиме, одредбом члана 165 став 4 ЗОО одређено је да родитељи одговарају за штету коју проузрокује другом њихово малолетно дете које је навршило 7 година, осим ако докажу да је штета настала без њихове кривице, из чега произилази да се одговорност родитеља претпоставља и да се тужени као родитељи могу ослободити одговорности само у случају да докажу да је штета настала без њихове кривице. У конкретном случају, тужени су током поступка истицали да је за штету, сагласно члану 167 ЗОО, одговоран Дом ученика ..., где се тужени ББ налазио на смештају док је био на школовању. Међутим, тужени, на којима је терет доказивања сагласно члану 231 ЗПП, током поступка нису доказали да је штета настала без њихове кривице и да је, у конкретном случају, одговоран наведени дом јер су само истицали да се у време

критичног догађаја тужени ББ налазио на смештају у наведеном дому, без предлагања било каквих доказа да је штета настала без њихове кривице и да је тужени ББ био под надзором дома управо у време кад је дошло до повређивања тужиоца. Да би одговорност дома постојала било је неопходно да тужени докажу, поред општих услова за грађанскоправну одговорност (штетна радња, штета, узрочна веза), да је за штету одговоран дом, односно да је у односу на време и место настанка штете тужени ББ био непосредно под надзором тога дома, што тужени током поступка нису доказали.

Такође су неосновани жалбени наводи тужиоца да је суд неосновано одбио захтев за накнаду материјалне штете у погледу ренте, имајући у виду да је правилно првостепени суд одлучивао применом правила о терету доказивања јер тужилац, на коме је терет доказивања, није предложио ниједан доказ на околност утврђења да је тужилац услед повређивања био потпуно неспособан за обављање послова које је до тада обављао, као и на околност висине зараде коју би у периоду потпуне неспособности за рад основано могао очекивати према редовном току ствари, при чему из списка произилази да тужилац прима инвалидску пензију, а из којих разлога је правилно првостепени суд закључио да тужилац није доказао висину материјалне штете.

Међутим, овај суд налази да су тужиоцу досуђени превисоки износи накнаде нематеријалне штете, односно да је првостепени суд погрешно применио одредбу члана 200 ЗОО приликом утврђивања висине накнаде претрпљене штете.

Имајући у виду све утврђене околности конкретног случаја, као и да је налазом и мишљењем наведених судских вештака утврђено да је код тужиоца наступило укупно умањење животне активности од 75% трајно, ценећи утврђену врсту, јачину и трајање претрпљених физичких болова, врсту, интензитет и трајање претрпљеног страха, као и степен наружености, овај суд налази да тужиоцу, у конкретном случају, припада 500.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, 300.000,00 динара за претрпљени страх, 300.000,00 динара за претрпљене душевне болове због наружености, као и 1.800.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности, те да ови износи представљају правичну новчану надокнаду и приближну материјалну сатисфакцију за штету коју је тужилац трпео и трпи у конкретном случају.

На основу наведеног, применом члана 390 и 394 тачка 4 ЗПП одлучено је као у ставу првом и другом изреке.

Одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу петом изреке првостепене пресуде је преиначена применом члана 165 и 401 тачка 3 ЗПП, те тужиоцу сагласно успеху у спору, применом члана 153 и 154 ЗПП припадају трошкови на име састава тужбе и једног образложеног поднеска у висини од по 16.500,00 динара, трошкови заступања од стране адвоката на шест одржаних рочишта у висини од по 18.000,00 динара, за приступ адвоката на шест неодржаних рочишта у износу од по 9.750,00 динара, одмерено према важећој АТ на дан пресуђења, на име трошкова вештачења износ од 30.000,00 динара и на име трошкова доставе 15.046,00 динара, све

укупно 219.846,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате, применом члана 277 став 1 и 324 ЗОО, а у вези члана 345 и 366 ЗПП и члана 43 ЗИО.

**Председник већа -судија
Меланија Сантовац ,ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић